

Közéleti Hírmondó

2011/1 negyedév

Felelős kiadó: Náraieért Egyesület

megjelenik 500 példányban

Szerkesztették: Marton Melinda, Molnárné Németh Emma, Horváth Szabolcs, Németh Tamás

www.kozeletihirmondo.gpinet.hu

A Nárai újságról...

Ahogy az olvasók már megszokták, úgy nekünk szerkesztőknek is a kötelező feladatunkká vált a soron következő helyi újság összeállítása. Mint közismert, még 1999-ben Lóránth József akkori polgármester kezdeményezésére az önkormányzat kiadásában indult el a helyi újság. A mindössze hét kiadást megért újság 2000 tavaszán megszűnt. 2005-ben a nárai származású, 1956-óta

Németországban élő Péntek László lokálpatrióta gondolkodásmódját követően indult meg ismét a helyi lapkiadás 2006 év elején. Mostanra Laci bácsi

egészségi állapota olyannyira megromlott, hogy emiatt sem jöhetett már tavaly év közepe óta haza. Mint a legutóbbi egyik e-mailjében írta, sajnos egészségi állapota már nem teszi lehetővé, hogy 2011-től támogassa szülőfaluja újságát. Mi a kényszerű döntését fájó szívvel, de tudomásul vettük. Nagy örömünkre, karácsony táján jelentkezett nálunk Lóránth Zoltán, nárai származású, Szombathelyen élő üzletember hallva a problémánkat, hogy ne szakadjon meg a helyi hírek tudósításának eme sajátos formája, szívesen nyújtana támogatást a lap további kiadásához.

Laci bácsinak az elmúlt öt éven húsz kiadvány segítségével ezúton fejezzük ki halánkat, mielőbbi gyógyulást kívánunk számára minden Nárai lakó nevében!

Németh Tamás

Beszámoló a „Fenntarthatósági Csúcs”-ról

Ez év novemberében Balatonalmádi-ban részt vettem az Első Magyar „Fenntarthatósági Csúcs”-on településünk képviselőjeként, ahol a szakmai élet az egyetemek és a kormányzat képviselőinek előadását hallgattam meg a gazdasági fenntartható fejlődéssel kapcsolatban. Mit is értünk pontosan e fogalom alatt? Alapvetően a fejlődés olyan formáját, ami jelenlegi, tényleges igények kielégítése mellett biztosítja a jövő nemzedékek szükségleteinek a kielégítését is, nem károsítja a környezetet, valamint megőrzi a természeti erőforrásokat és a biológiai sokszínűséget.

Bencsik János államtitkár nyitotta meg a konferenciát, aki kiemelte, hogy a jelenlegi gazdasági válság egy a túlfogyasztáson alapuló gazdasági rendszer tünete, és a továbbiakban ez régi formájában nem tartható fenn. A kormánynak számos elképzelése van hazánk gazdasági kitörésével kapcsolatban (zöld gazdaság, egészségipar), lehetőségeinket Bencsik úr az alábbi, Kormányprogramból vett idézettel erősítette meg:

„A XXI. században a világ visszatér az emberiség alapjaihoz: újból a termőföld, a víz, az élelem, az energia lesz a fontos. Furcsa dolog, de mi magyarok éppen annak vagyunk bővében, ami a XXI. században a világ sok helyén szűk keresztmetszette válik.”

Kiemelte, hogy a változásokat először önmagunkban kell elkezdni, önmagunk megismerése és mások megértése után hozhatunk olyan intézményi változtatásokat, amik valódi eredményt hoznak.

„A XXI. században a világ visszatér az emberiség alapjaihoz: újból a termőföld, a víz, az élelem, az energia lesz a fontos. Furcsa dolog, de mi magyarok éppen annak vagyunk bővében, ami a XXI. században a világ sok helyén szűk keresztmetszette válik.”

Bencsik János: „A gazdaság feladata, hogy a társadalom természeti, lelki és fizikai szinten reális igényeit kielégítse”

Olajos Péter helyettes államtitkár beszélt részletesebben a konkrét elképzelésekről, a kormány a tervek szerint támogatni fogja az energiatakarékossági- és épületenergetikai felújítási programokat, aminek a későbbiekben reményeink szerint akár településünk is haszonélvezője lehet, ugyanis az elképzelések a köz-

Folytatás a 3. oldalon

2 Önkormányzati hírek

4 Orvosi tanácsok

6 A Család Éve

9 Karácsonyi Vásár Náraiban

12 Sport hírek

Önkormányzati hírek – elindult a szelektív hulladékgyűjtés Náraiban

Az elmúlt időszak nem kevés fennakadást hozott, számos akadály gördült önkormányzatunk elé, melyeket sikerrel vettünk. A közelmúltban két utólagos ellenőrzést is kaptunk, az egyik egy tíz évvel ezelőtti útfelújításra, a másik pedig a tavaly elkészült Ady Endre utcára vonatkozott. Az ellenőrzést végzők munkáját önkormányzatunk a kért dokumentumok

teljes körű átadásával segítette. Mára mindenki előtt ismert, önkormányzatunknál szükségessé vált pénzügyi előadó felvételére. A közel harminc pályázó közül Márkus Klára esett a testület választása, aki a táplánszentkereszti önkormányzatnál dolgozott hasonló munkakörben. Klára Balogunyomban él, onnan jár hozzánk dolgozni. Az is mára közismert, hogy a jegyzőnk múlt év november közepe óta betegállományban van, a helyettesítéséről gondoskodnunk kellett. Jelenben Márkus Klára látja el a megbízott jegyzői feladatokat. Az igazgatási előadónk gyesről január közepén tért vissza hozzánk, egy évig még négyórás munkarendben fog dolgozni. A múlt év végi időszakban, amíg a hivatalunk létszáma a polgármesterből és a hivatalsegéből állt, az ügyek törvényes intézése sem szakadt meg, lévén a korábbi személyes kapcsolataimnak azonnali és szakszerű segítséget kaptunk ügyeink intézéséhez (pl. állami normatívák igénylése, munkabérek, év végi pénzügyi zárások, 2011. évi tervezett pénzügyi mérleg összeállítása stb.). Mindezekért hadd mondjak köszönetet ezúton is Szemes István jáki polgármesternek, Zalán József jáki jegyzőnek, a jáki pénzügyes hölgyeknek, Dr. Linhárt Gábor pornóapáti jegyzőnek és Kovács Géának, pornóapáti anyakönyvvezetőnek! De nem csak ők, hanem a képviselő-testületi tagok is lelkiismeretesen tették feladatukat, köszönet illeti munkájukat!

Községünkben ez év elejétől bevezetésre került a szelektív hulladékgyűjtés és elszállítás. A szolgáltató Zöld Nyugat Nonprofit Hulladékkezelő Kft. minden hónap első péntekén szállítja el a már korábban kiadott gyűjtőzsákokban a házak elé kihelyezett hulladékokat. Egyelőre még csak a PET palack és a papír elszállítására van mód, de a skála rövidesen bővülni fog. A szolgáltatás a

lakosságnak is és az önkormányzatnak is díjmentes. A képviselő-testület a közcélú foglalkoztatás megváltozása okán falugondnoki szolgálat bevezetése mellett döntött, amely keretében egy fő nyolcórás falugondnok alkalmazására kerül sor a tavasszal. Feladata a község és intézményei és a köz- és zöldterületek karbantartása lesz, a mindenkor rendelkezésre álló közcélú dolgozókkal együtt. A falugondnoki szolgálat költségvonzatát a képviselő-testület más célfeladatok megszüntetéséből és költségátcsoportosításból fedezi. Gépi hótólásra ezen a télen az önkormányzat Stubits Lászlóval kötött megállapodást. Jó hír a T-Mobile szolgáltatást igénybevevők részére: a szolgáltató hajlik afelé, hogy a községben egy átjátszó antennát létesítsen, így a téroró lefedettsége mindenki számára kielégítő lehet majd. Jelen stádiumban az egyeztetés, előzetes tervezés zajlik, majd a kezelői nyilatkozatok kiadása és a jogerős engedély birtokában még az idén elkészülhet az antenna, ami várhatóan a víztorony tetején kap helyet.

Az újév kezdetén megköszönöm mindenki számára az elmúlt év során a községért végzett önzetlen segítséget. Különösen az intézmények dolgozóinak! A sport területén minden résztvevőnek! A kulturális téren nyújtott segítséget, kiváltképpen a Sárgaliliom Énekkarnak, a Náraieért Egyesületnek és a színjátszók-nak! Az intézmények, közterületek karbantartóinak! A Templom gondnokainak a segítségét! A karácsonyfás cég három óvodai fa felajánlását, Hegedűs Lászlónak a templomi karácsonyfák felajánlását! Varga Lászlónak az óvodai játékokat, Péntek Lászlónak az újság támogatását és az önkormányzati képviselők illetményük közcélra történő felajánlását! A megfellebbezett iskolaperünkkel kapcsolatban: az ügyet a Győri Ítéltábla 2010-ben nem tárgyalta, így várhatóan idén kerül sor a folytatásra. A volt iskolaépületre 2009-ben benyújtott 18 milliós felújítási pályázatunkkal kapcsolatosan döntés továbbra sem született. Nára a 2011-es esztendő a fentiekén túl nagy reményekkel megtervezett költségvetéssel és 51.106.000 forint lekötéssel bizakodással telve megkezdte. Ezekkel a gondolatokkal kívánok Önnek boldog új esztendőt 2011-re!

Németh Tamás
polgármester

A szelektív hulladékgyűjtésről

Örömmel értesítjük Önöket, hogy Nára Község Önkormányzata és a Zöld Nyugat Hulladékkezelő Nonprofit Kft. és tagjai (Borostyán Rec Kft., Creato 2005 Kft., Green Papír Kft.) együttműködési megállapodást kötöttek a hulladékkezelés, hulladékgazdálkodás területén. A szerződés értelmében a lakosság:

Ingyenesen veheti igénybe:

- a szelektíven gyűjtött papír, PET palack, TETRA PACK, aludoboz stb. folyamatos elszállítását (zsákokat díjmentesen biztosítjuk)
- bizonyos elektromos és elektronikai hulladékok meghatározott időpontban történő elszállítását (általában lomtalanításkor) átvételi díjat fizetünk:
- vas, fém hulladékokért, valamint bizonyos elektromos és elektronikai eszközökért (átvételi díjakat kifüggesztjük a Polgármesteri Hivatalban)

Lakosság fizet térítést:

- a konténeres hulladék szállításért (pl. építési és bontási törmelék stb.) megrendelés alapján (szolgáltatási díjakat kifüggesztjük a Polgármesteri Hivatalban)

Mindenkiben felvetődhet a kérdés, hogy miért van szükség a hulladékok szelektív gyűjtésére? Célja, a föld erőforrásainak a kímélése. Például, hogy kevesebb fát kelljen kivágni a papírgyártáshoz, mert a szelektíven begyűjtött hulladékok újrahasznosíthatók. Tehát nem másról, mint az anyagok környezettudatos körforgásáról van szó: nyersanyag – késztermék – hulladék, mely hulladék megfelelő eljárással újra nyersanyaggá alakítható. Ahhoz, hogy ez a körforgás megvalósulhasson a keletkező hulladékokat elkülönítetten, szelektíven kell gyűjteni. Ez esetben minden háztartásba eljuttatjuk a gyűjtőzsákot, amelyekbe elkülönítetten gyűjthető a papír, a műanyag PET palack stb., amelyek ha megtelnek, az elszállítási napon csak egyszerűen ki kell tennie a háza elé. Aki elől az

elszállító kukásautó felszedi a teli zsákokat, a gyűjtőmunkás helyette ingyenesen újabb üres zsákokat helyez el a postaládájába. Arra kérjük Önöket, vegyenek részt az önkormányzat által elindított szelektív hulladékgyűjtésben, amely bárki számára ilyen egyszerűen, díjmentesen vehető igénybe! Remélve, hogy ezután pl. a műanyagot senki sem fogja elégetni, vagy az erdőbe szállítani, ráadásul ezzel jelentősen csökkenthető a kommunális hulladék mennyisége is.

Úgy gondoljuk, hogy ezzel a lépéssel közös erővel ismét tehetünk a környezetünk megóvásáért, amely ráadásul egyik félnek

sem kerül pénzébe. Sem az Önök háztartásának, sem az önkormányzatunknak, mivel a szolgáltató Zöld Nyugat Hulladékkezelő Nonprofit Kft. a begyűjtött és újrahasznosított hulladékból „tartja fenn magát”. Aktív részvételét előre is köszönjük, hamarosan újabb tájékoztatót – és gyűjtőzsákokat – juttatunk el az Ön háztartásába is! Ne feledje: ingyenes szelektív hulladékszállítás minden hónap első péntekén!

Németh Tamás
polgármester

Beszámoló a „Fenntarthatósági Csúcs”-ról

Folytatás az 1. oldalról

épületek mellett a lakóépületek korszerűsítésének támogatásáról is szólnak. Elmondása szerint kb. 1000 település lenne képes hazánkban energiafüggetlenedésre, önmaga teljes ellátására energiával. A kormányzat kistérségek szintjén is támogatja a közös összefogást, ezáltal elősegítve az energiaellátás decentralizációját.

Példának azt hozta fel, hogy a velünk hasonló adottságokkal rendelkező országok közül Ausztriában például fele-harmada az energiafogyasztása az otthonoknak, illetve jóval előbbre tartanak a megújuló energiaforrások hasznosításában a lakóhelyeken is.

A konferencián bemutatkozott a Klímabarát Települések Szövetsége is, és ismertették ajánlásaikat és klímabarát programjaikat. Többek között a „rendkívüli időjárási eseményekre” való felkészülés, zöld területek védelme, szelektív hulladékgyűjtés (melyre Nárai megtette már az első lépéseket), alternatív energiaforrások és az ételmszer önellátás támogatása is szerepel programjukban. A Klímabarát Települések Szövetsége folyamatosan új tagokkal bővül, reményeink szerint a jövőben Nárai is csatlakozik a szervezethez, hiszen céljaink hasonlóak és a szövetség támogatásával a jövőben könnyebben tudjuk megvalósítani azokat.

Dr. Tatai-Szabó Miklós
alpolgármester

A Bozsodi Quartett

A decemberi karácsonyi vásár és -műsorban lépett fel először az európai hírű vonósnegyes, a Bozsodi kvartett. A zenekar négy tagja szorosabb kapcsolatban áll egymással, mint bármely más

vonósnegyes a világon: mind a négyen testvérek, kik közül ketten néhány éve itt élnek közöttünk Náraiban. Lóránt, Szabolcs és Zoltán a Bécsi Zeneművészeti Akadémián szerzett diplomát. Tamás későbbi csatlakozása után két évig kamarazenét tanultak Thomas Kakuska professzornál, az Alban Berg Quartett egyik tagjánál, valamint a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémián tanító Devich Sándor professzornál, aki huszonöt évig a Bartók vonósnegyes tagja volt.

A Bozsodi Vonósnegyes először 1995-ben hívta fel magára a közönség figyelmét: Ausztriában, a három főváros Prága–Bécs–

Budapest zeneakadémiának szervezésében megtartott kamarazene versenyen a közönség I. díját nyerték el.

A testvér kvartett rendszeres meghívott résztvevője volt számos hollandiai és ausztriai mesterkursusnak, ahol világhírű művészek: Norbert Branin, Sigmund Nissel (Amadeus Quartett), Raphael Hyllier (Juillard Quartett) és Milán Skampa (Smetana Quartett) formálták és növelték az együttes művészi teljesítményét.

Sikeres hangversenyeken és több neves fesztiválon vettek részt Európa számos országában, így többek között felléptek Magyarországon, Ausztriában, Németországban, Hollandiában, Szlovéniában, Olaszországban, Izraelben és Románián belül Erdélyben.

Első CD-lemezük 1999-ben jelent meg, amelyen Mozart és Csajkovszkij vonósnegyeseit örökítették meg. A négy testvér további „élő” koncerteken lépett fel az MR3 Bartók Rádióban 2003-ban és 2004-ben. Második CD lemezük közösen Horváth László Liszt-díjas klarinétművésszel jött létre 2005-ben, amelyen Mozart és Brahms klarinét-töisei hallhatóak.

Némelykor felléptek hangversenyeken olyan neves művészekkel együtt, mint például Körmendi Klára, Liszt és Bartók-Pásztory díjas zongoraművészekkel, vagy Gurán Endrével, a Tonhalle Zürich szólóbrácsásával. Kamaramuzsikusként partnerük volt Metz István gordonkaművész, aki az Orlandó Kvartett alapító tagja.

Jelenlétükkel teljesedett ki a rendezvény, segítségüket Náraival valamennyi lakója nevében köszönöm meg!

Németh Tamás
polgármester

Mi a conjunctivitis?

A szemet a szemhéj fedi le és védi meg a közelgő veszélytől az igen gyors reflexes mozgás következtében. A szemhéjat és a szemgolyót, illetve annak egy részét áttetsző hártya fedi. Ez a kötőhártya, vagy conjunctiva. Conjunctivitis: kötőhártya-gyulladás. A gyulladásos folyamat okozói: fertőzések (baktériumok, vírusok), allergiás gyulladások (allergének), tavasz, nyár: pollenek, légszennyezések, őszi, téli: pollenek, légszennyezés és poratkák, mechanikus vagy kémiai sérülések.

Sajnálatos módon, egy tavaszi, vagy őszi allergia párosulhat bármilyen fertőzéssel is. Ez fordítva is megtörténhet, azaz egy fertőzést tetőzhet egy aktuálisan érkező allergia. Ilyenkor azonnal keressük fel a szemész szakorvost, mert ebben az esetben körültekintő vizsgálat után komplex kezelés válik szükségessé.

A kötőhártya-gyulladás tünetei. Vértörzés az erekkel jól ellátott kötőhártyán, mely miatt az vörös, vagy rózsaszín. Tehát a gyulladás első jele a szem bepirosodása, mely lehet egyoldali, de kiterjedhet mindkét szemre is a megbetegedéstől függően. Idegentest érzés kísérheti a piros szem tüneteket. Enyhébb vagy

erősebb viszketés is fellép. A látás is zavart lehet, fényérzékenység jelentkezhethet, de a látásélesség is csökkenhet. A könnyezés a szem alapvédekező mechanizmusa, a váladékképződés is természetes jelenség.

A tünetek azonosak lehetnek a különböző gyulladások esetén, de a vírus egy baktériumfertőzés sűrű váladéktermeléssel jár, mely a kórokozótól függően sárgás-zöldes színű is lehet.

Ha csak a szem önálló fertőzése áll fenn, nem szabad közösségbe menni. Szükséges a mielőbbi pontos diagnózis és a megfelelő kezelés, ami nagyon fontos a beteg és környezete védelmében egyaránt.

Az allergiás gyulladás nem fertőző, csak rendszeresen érkezik, majd elmúlik. Megkeseríti a beteg életét, mert orrfolyással, köhögéssel, felső légúti elváltozásokkal jár együtt. Jól használható gyógyszer a baktérium-kromoglikát tartalmú szemcsepp.

A krónikus kötőhártya-gyulladások jól kezelhetők diklofenak tartalmú szemcseppel, melyet az orvos ír fel. A szem bármely részének ezzel együtt a kötőhártyának is heveny vagy krónikus bakteriális fertőzése esetén jól használható a recept nélkül kapható antibakteriális szemkenőcs, a Septosyl. Szemészeti gyulladások esetén mindig ki kell kérni az orvos tanácsát.

Dr. Nedeczky Éva
házi orvos

Tisztelt Olvasó!

A tél beálltával szeretnék pár általam hasznosnak tartott tanáccsal szolgálni az egészségmegőrzésről.

Mozgás, sport: ha az időjárás megengedi télen is a lehető legtöbbet kell a szabadban tartózkodni. Ez edzettségi állapotunktól függően a könnyű sétától a téli sportokig (síelés, korcsolya stb.) minden lehetséges. Fontos a megfelelő, réteges, könnyű mozgást megengedő öltözködés. A lábbeli a havas tájakon legyen vízálló és kényelmes. Ha külföldre indulunk váltsuk ki az E111-es nemzetközi egészségbiztosítási kártyát. Mellette még szükséges a betegség-, baleset-, poggysz-biztosítás. Ha hosszabb időt töltenek külföldön a házi patika is jó szolgálatot tehet kisebb egészségi problémák megoldásában.

Télen rendkívül népszerűek a wellness üdülések. Ilyenkor hasznos a szaunázást, valamint az ezt követő hideg fürdőt, fizioterápiás kezelést, masszázst megelőzően a rendszerint helyben elérhető orvosi vizsgálat. Így mindenki egészségi állapotának megfelelő terhelést kap, amely alkalmazkodik a szervezet edzettségi állapotának megfelelő program megtervezéséhez. Ezáltal elkerülhetők a váratlan rosszulletek és az edzőtermekben elszenvedett sérülések.

Utazással kapcsolatban saját tapasztalataimat is közreadom. Gépkocsival történő utazást megkönnyíti a kellően frissített GPS használata. A járművek kifogástalan műszaki állapotban kell lenni. Fontos a téli gumival való közlekedés. A fagyálló folyadékok (hűtőfolyadék, ablaktörlő folyadék) „fagyállósága”, a fékek, világítás hibátlansága. Legyen mindig legalább fél tank üzemanyag a kocsiban. Sajnos bármikor előfordulhat közlekedési baleset mi-

att huzamos várakozás. A nagy hidegben a motor járatásával való fűtés létfontosságú. Az ajtó zárjait is fűjjük be jégoldó spray-vel. Az ajtók gumiprofilját, ha glicerinnel átkenjük, nem fog befagygni, és nem válik „nyithatatlaná”. Külföldön sok országban kötelező a láthatósági mellény az utasok számával megegyezően. A biztosítóknál kiváltható „zöldkártya” a kötelező biztosítás meglétét is igazolja. Ha kölcsön gépkocsival utazunk, az autókлубnál ötnyelvű igazolványt célszerű kiváltani. Végül télen ajánlott jégoldó spray, jégvakaró, kisebb lapát, vonatatókötél, akkumulátor indítókábel megléte. Három óra vezetést követően beiktatott rövid szünet, melyet a gépkocsin kívül mozgással tölt a vezető, felfrissüléssel jár.

Repülővel történő utazásnál fontos kb. két órával az indulást megelőzően járunk a repülőtérre. A repülésnél a felszállás és leszállás viseli meg legjobban a szervezetet. A tériszonyban szenvedők lehetőleg ne üljenek ablak mellé. A hányinger elkerülése érdekében az arra hajlamosak indulás előtt ne fogyasszanak sok folyadékot. Felszálláskor gyakori a légnyomás-csökkenés miatt a fülek eldugulása, melyet cukor szopogatásával csökkenthetünk. Hosszú ideig tartó légi utazásnál embolia, thrombosis alakulhat ki az alsó végtagokon, melyet compressios harisnya viselésével lehet megelőzni. Kismamáknak repülővel történő utazást a szülés várható ideje előtt egy hónappal nem ajánlom. Csecsemők azonban jól viselik a repülést.

Síelésnél fontos a tudásunknak megfelelő pálya kiválasztása. Figyeljünk a lavinaveszélyre!

Mediterrán és trópusi országokban népszerűek a bűvárkodások. Ezt a tevékenységet kizárólag tanfolyam elvégzését követően kellő felszereléssel, lehetőleg oktató jelenlétében végezzük. A merülés lehet gyors, a felszínre emelkedés azonban szakaszos legyen a keszonbetegség elkerülése miatt. A tengerek élőlényei

gyönyörűek, de egyben veszélyesek is. Súlyos következményei lehetnek az ilyen találkozásnak (medúza, tőzhal, tengeri kígyó, cápa, tuskésrája, tengerisün stb.), ezért fontos az óvatosság.

Étkezési tanácsok. Mindig palackozott vizet fogyasszunk. Ételt utcai árusoktól ne vegyünk. Az étteremben se együnk nyers húsból készült ételt, a gyümölcsöt is csak alapos mosást vagy hámozást követően együnk.

Végül egzotikus országba történő utazás előtt célszerű házi-orvosunknál az ajánlott védőoltásokról és gyógyszerekről tájékozódni. Köszönöm figyelmüket!

Dr. Halász Ernő

csecsemő- és gyermekgyógyász házi-orvos
c. kórházi főorvos

Játék az egész világ!

A megismerés játéka. A kisbabák első perctől kezdve kíváncsiak a világra. Felfedező vágyuk hajtja őket minden újdonság felé. A játék egyszerre komoly munka és hatalmas örömforrás is számukra. Minél kisebb a csecsemő, annál rövidebb ideig képes játszani. A kérdés, hogy mikor és mit?

1 hónaposan: elmélyülten figyeli a körülötte történő mozgást, a szélben mozgó faleveleket, szívesen hallgat madárcsicsergést, zenét, a családtagok beszédhangját.

2 hónaposan: mozgékonyabb, élénkebb lesz a baba. Szereti az érintést, a babamasszázszt.

3 hónaposan: néhány másodpercig szemével követ, de még mindig tétlen résztvevő a játékban.

4 hónaposan: már nézegeti a kezét, megpróbálja elérni a lábcsákáit. Naponta fektessük hasra és támasszuk meg lábcsákáit, hogy picit előre haladhasson, ha nekifeszül tenyerünknek!

5 hónaposan: egyre inkább előtérbe kerülnek a mozgásos játékok, a kicsi szereti, ha ringatják, hintáztatják, repülőztetik. Ha ébren van, szinte állandóan mozog. Most már a tartózkodóbb apukák is szívesen játszanak a kicsivel, hiszen már nem tűnik olyan törekenynek.

6 hónaposan: míg eddig saját testének felfedezése kötötte le a babát, most már egyre inkább környezete felé fordul érdeklődése. Már nem elégszik meg a nézelődéssel, mindent meg akar ragadni, szájába venni. Kedvenc játéka pl.: a könnyen megfogható, puha és színes textillabda, ruha maci, az ide-oda billegő keljfeljancsi.

7 hónaposan: szereti hajtogatni, nézegetni, rágszálni a leporellós mesekönyvet. A guruló labda mászásra csalogatja. Ehhez persze hely kell. A lakás egy részét biztonságos játszósarokká kell alakítanunk!

8 hónaposan: néhány „igazi” használati tárgy jobban felkelti a baba kíváncsiságát, mint a gumiállatkák. Szívesen rakosgat egy műanyag vödörbe, tálba kanalakat, műanyag poharakat, kockákat.

9 hónaposan: többségük már üldögel, így aztán hosszabban is eljátszik az egymásba és egymásra rakosgatható kockákkal, hordókkal.

10 hónaposan: imádja a kukucsakálós játékot. Bújunk el egy kendő, egy pokróc, egy fotel mögé, s bárhol bukkanunk elő, nagy nevetés lesz a vége! Dugjunk el játékot is, hadd keresse meg a baba! Lassacskán megtanulja, hogy a tárgyak akkor is léteznek, ha nem látja őket. Előbb-utóbb mindent elér, ezért nagyon ügyelnünk kell a biztonságára!

11 hónaposan: már egészen önálló a játékban. Ne zavarjuk meg, ha éppen komolyan foglalatkosodik valamivel, pl. dobozokat, kockákat rakosgat, táskában kotorászik.

1 évesen: egész nap jön-megy, akár négykézláb mászva, akár két lábon. A járás tanulásában segít egy nagyobb, tologatható dömpér, babakocsi. De vigyázzunk, a bébikomp nem csak hátráltatja a fejlődésben, de balesetveszélyes is!

Milyen a jó játék? A kicsi rágszálni, áztatja, dobálja játékait, ezért csak tartós, jó minőségű, fejlettségi szintjének megfelelő darabokat vegyünk! Fontos az élénk szín és a könnyen tisztán tarthatóság is! Az első hónapokban szívesen elnézegeti a színes, lengedező lufit, ágya fölé felfüggesztett figurákat. Az idő múlásával maga is szenvedélyesen rázza csörgőjét, ütögeti a kockákat. Hamar megtanulja, melyik gombot kell megnyomnia, hogy zenélő játéka megszólaljon. Élvezettel rágja, harapdálja a kezébe illő gumiállatkákat, imádja a bébitükröt rejtő játékokat. De ne feledjük, felesleges, sőt káros a játéktenger! Akármilyen színvonalas fejlesztőjátékot teszünk is elé, előbb-utóbb unalmassá válik és újabb elfoglaltság után néz. Imádja a dobozokat, kiürült flakonokat, kendőket, műanyag palackokat, egyszerűen mindent, ami nem játék. Élvezi a gumi rugalmasságát, a fa keménységét, a plüss puhaságát.

Hol alakítsunk ki játékhoz teret? A lakásban ott alakítsunk ki játszóhelyet, ahol az anya, illetve a családtagok a legtöbbet tartózkodnak, mivel a kisgyermek nem szeret egyedül lenni a szobában. Eleinte elég erre a célra egy járóka, egy csecsemő játszószőnyeg, de később elkeríthetünk egy nagyobb területet a szobából. Ha jól látja és hallja a családtagok ténykedését, beszélgetését, nem érzi magát egyedül, kiszorítva. Rendezzünk be számára egy alsó polcot, fiókot, ahonnan kedvére ki-bepakolhatja kincseit, játékait! Mindig együtt pakoljuk el a szétszórt játékokat, mielőtt kimennénk a helyiségből! Bárhol is alakítjuk ki gyermekünk játszóterületét, abban a helyiségben ne tévézzünk és ne dohányozzunk! Az 1 éves kor utáni játéktevékenységről majd legközelebb...

Molnárné Németh Emma
védőnő

Nárai Templomért Alapítvány

Az adózók által felajánlott 1%-ból
a múlt évben 95.055 forinthez jutottunk.
Segítségüket köszönjük, kérjük további
támogatásukat. Alapítvány kuratóriuma.

Óvoda-gyerekszáj

Az ünnepek elmúltával óvodai életünk a megszokott medrében folytatódott tovább. Délelőtt a gyerekeim figyelmét a karácsonyfa alatt talált sok-sok játék kötötte le. Csendben és elmélyülten játszottak csoporthelyükben. Gondoltam, itt az idő, hogy megdicsérjem őket a sok-sok szereplésért (Mikulás, Idősek Napja, Kiszjézus várás a templomban). Várták már szokásukhoz híven az elismerést, mert egyetlen hívásra ott voltak körülöttem. Figyeltek, arcuk kipirult a dicsérő szavak hallatán, de láttam rajtuk várnak még valamire, a személyre szabott dicséretre. Jutalmul – mondtam – egész héten játszhattok az új játékokkal. Nem lesz se próba, se foglalkozás, ha szeretnétek csak mesélni fogok. Erik megszólal: gondolta ha lúd, legyen kövér. „Mi lenne, ha jutalmunk az lenne, hogy nem kell lefeküdnünk délután az oviban.” No, most behúztak a csöbe – gondoltam. Most már más lehetőség nincs, csak előre. Olyan jutalmat szeretnének, amire már régóta vágnak. Rendben! - szoltam. A jövő héten hétfőn próbáljuk meg! Feltételeim a következők, figyeltek csendben, örömeinkben elkezdtek tapsolni.

„A gyerek mindig megmondja az igazat!” – vallja a mondás. Őszintén, nyíltan és önzetlenül. Arra érdemes odafigyelni, annak tartalma, üzenete van. Nyiladozik értelmük, akaratuk, rálátásuk a világ dolgaira. Óvodai történeteink igazolják gyermekiségüket.

Nyár volt, az önfelelt játék, séta, kirándulás időszaka. Gondoltam elmegyünk sétálni, megnézzük a gólyákat. „Ha már itt vagyunk, akinek nincs testvére, kiabáljon csak oda gólyának: „Gólya, gólya vaslapát, hozzá nekünk kisbabát! Ha nem hozol kisbabát ellopjuk a kisgólyát!” Lilike volt a leglelkesebb kérlelő, hiszen ő egyedüli gyerek még és bizony nagyon vágyik rá. Noémi, aki akkor még csak 2,5 éves volt még hangosabban fújta a monddókát. Petra, nagytestvére elkezdte ráncigálni a kistesó ruháját és határozottan rászólt: „Te ne kiabálj neked már van testvéred!”

Krisztiánál új óvodásként bizony előfordult, hogy játék közben még bepisilt. Ili néni minden erejét és képességét latba vetve sem tudta levetni róla a pisis bugyit. Gyere segíts! – szolt nekem. Bepisilt és nem engedi levetni, nem maradhat így, megfázik. 30 évi óvónői tapasztalatommal rá kellett jönnöm, hogy kifog rajtam a kis lurkó, hisz a bugyi még mindig rajta volt. Határozott mozdulattal levettem róla a kérdéses ruhadarabot. Részemről nagy megkönnyebbülés: SIKERÜLT! Krisztián nem tűrte a vereséget, így felelt: „Abba is bele fogok pisilni!” Nem tudtuk megegyük, vagy inkább nevéssünk. „Tudod mit, pisilj bele nyugodtan, de azt is le fogjuk vetni rólad.” Csodálkozó szempár, néma szájacsksa, vége is volt a nagy csatározásnak.

Amikor már nagyobb egy óvoda, főleg, ha iskolába megy, személyiségének jegyei még határozottabban jelentkeznek. Történetem egy kislányról, Jázminról szól. Igazságérzete óriási, apró sérelmeken sem tud túllépni, de őszinte. Csoporttársával történt konfliktushelyzet után próbálom őt nevelni. Magyaráztam én előlről-hátulról, jobbról-balról a dolgokat, láttam, hogy figyelmesen hallgat. Folytatam tovább: Így kell tenni, úgy kell csinálni, mert így és így lesz. Az öt perces „szentbeszéd” után a végső szó jogán a konklúziót ő mondta ki: „De Ildikó néni, nekem mindig igazam van!”

Kisiknél történt. Kisfiú megunván a szőnyegen építést elkezd összerakodni. Óvó néni figyelmét is felhívja rá, hogy ő milyen rendes kisfiú. Bezsebeli a dicséretet, de néhány fakocka véletlenül ott marad. Óvó néni figyelmezteti: „Szedd fel azokat is, nehogy baj legyen!” A kérés elszáll, nem történik semmi. Néhány perc múlva kisfiú kereszttülesik a kockán, megüti magát. Fájdalmában, mérgében odavágja: B... meg! Ezt meg valaki otthagya! Lám-lám, ez az igazi tapasztalás.

Végezetül a 2010-es év zárásaként szeretném megköszönni a falunak, hogy befogadott. Megköszönöm a gyermekek, a szülők, a fenntartó szeretetét és tiszteletét. Köszönöm, hogy egy ilyen családias, jó kis közösségű, óvodájukat magukénak érző faluban dolgozhatok. A jó Isten ajándéka ez számomra.

Dr. Némethné Fábsics Ildikó

óvodavezető

Szent Család ünnepén nyitja meg a Család Évét a MKPK

Kedves Náraiak, ezzel kapcsolatban adom tovább:

„... A Deák téren szállt föl a metróra, szőke haja a derekáig ért, búzavirág színű kismamaruhája árulkodott csak arról, hogy a fiatalasszony gyermeket vár. Amikor a szemközti ülésen kényelmesen elhelyezkedett, két karjával átfogta az ölet és mosolygott. Hiába

volt újság a kezemben, azon kaptam magam, hogy „jár a szemem a kedves kis anyán”. Illyés Gyula szemével nézem az áldott állapotban lévő asszonyt, csak nem a „Szekszárdi felé” siető vonaton, hanem a Déli pályaudvar felé robogó metrófülkében.

Próbálgatom magamban az Illyés-verset, szégyenkezve, hogy már nem tudom végig, de azért a legfontosabb mondat beugrik, az indító kép folytatása: „azt gondolom, itt megy a hazám”. Szemben ül velem a jövő. Egy új kis magyart „csempésző” édes-

anya óvón, védelmezően simogatja a benne fogant életet. Nem érdeklő a tolongás, nem izgatja a tülekedés, a lármát sem hallgatja. Ő most egészen mással van elfoglalva, azzal beszélget, aki szavakkal nem tud még válaszolni, de minden összetartásnál hangosabb jeleket dobol benne. Én csupán szavakra gyurmázhatok erről az egységről, de az édesanya-jelölt valóban az egység embere. Én szépeket mondhatok az élet vállalásáról, de ő az, aki vállalta már az életet. Jöhetnek a pszichológusok, sorakozhatnak a papok, bölcs könyvmolyok zengedezhetnek az anyaság boldogságáról, ez az egyetlen Szőke Kékség többet tud mindannyiunknál. Ő együtt él a gyermekével, s csak kacag azokon, akik megmagyarázzák neki, hogy ezt az együttélést miként csinálja. Mintha egy művirág arra akarná rávenni az orgonát, hogy legyen illatos. Nézek és hallgatok. Csodálkozó a szemem és érzékeny a fülem; itt ül a metrón egy utolérhetetlen zseni, egy élő-gyerekszobrász, egy olyan művész, akinek az alkotása nemcsak „majdnem”, hanem

valóban megszépül majd... Íme a maradandóság, íme a kikezdetlenül idő, az életre mondott igen győzelme.

Az anya igenje.

Minden asszony bibliai gyökerekből él. Attól válik erőssé, akit védelmeznie kell. A „gyenge nőről” alkotott mendemondát íróasztal mellett görnyedő könyökvédős hivatalnokok találták ki. Ezek az urak két hétig se tudnák vállalni azt a gondoskodást, amit egy anya, egy „gyenge-nő” természetesnek tart. Amikor Mária megtudja, hogy édesanya lesz, zavarba jön és gondolkodik. S ez a gondolkodó asszony azonnal megkapja a bátortást; Isten gondoskodik majd arról, hogy küldetéséhez ereje legyen... „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél.” (Lk 1,31). Ez a „Ne félj!” a gyermeket várók boldogságának és biztonságának a gyökere... Ezért lesz erős, anyává érésének idején az elkényeztetettnek vélt lányka, s a szeleburdi fruskának tűnő tini felelősségteljes felnőtté válik, megtanul főzni, mosni, takarítani, rendet tart a fő rendetlenkedő, és teljes életet él övéi körében az egyenjogúság egykor bős szónoka, mihelyt méhében fogant és fiút vagy leányt szült.

Az emancipációról prédikáló nők döntő többsége nem az anyákból áll. Száraz ágak kiabálnak összejöveteleiken a zöldhöz való jogról. Ha egyszer is kivirágoztak volna, már értenék, hogy a teljes értékű embernek önmagát kell vállalnia, s nem attól lesz naggyá, hogy „jogokat” követel. „A szeretet nem igyekszik a különbségeket legyaltalni, mert hisz valószínűleg ezeket találta vonzósnak” – írja Károlyi Amy „A társ”-ról... Az Isten-álmotda ember a férfinak és nőnek teremtett ember, aki tisztában van azzal, hogy önmagában nem fűrésztheti meg az arcát (József Attila), csak a Másik Emberben találhat magára. Ezért kevés az anya igenje az új élet vállalásához, ezért fontos a Társ válasza.

Az apa igenje

is szükséges a boldog anyasághoz... Isten ezért gondoskodik arról, hogy a Szentlélek Mátkájának a szó evilági értelmében is legyen párja, aki kézen fogja, védelmezi, mellette áll a világ zűrzavaraiban. József – a férfi – ugyanúgy rászorul az isteni erősítésre, mint jegyese, Mária. Ő is tétlenül áll a titok ajtaja előtt, míg meg nem hallja az égi küldött szavát; „József, Dávid fia, ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát, hiszen a Szentlélektől van áldott állapotban”. (Mt, 120).

A Család Éve

2010. december 26-a egyben a Szent Család vasárnapja volt és ezzel elkezdődött a családokért imádkozó, sok jót tevő év. A család Isten által alapított Szent Közösség. Mit is kíván tőlünk Teremtő Istenünk?

Az apa legyen olyan, min Szent József; igaz ember, szorgos munkájával a családjáért küzdjön. Tudjon naponta hálaadással imádkozni. Meggondolt beszédével, magatartásával, kitartásával, és szerető hűségével aranyozza be felesége és gyermekei életét. Példaképe, támasza legyen családjának.

Az anya védje a megfogant életet, a legdrágább isteni ajándékot. A gyermekek ugyanis az ő szívéhez vannak a legközelebb. Csodás megtiszteltetésnek, kitüntetésnek érezze, hogy részt vehet Isten teremtő munkájában. A szív jóságával, de nem a megalkuvó és elkényeztető magatartásával édesgesse gyermekeit. Tanítsa őket imára, ő legyen

Kell ez a „ne félj”. Minden férfinak kell. Ne félj az új élettől! Ne félj attól, hogy most szegényebbek lesztek, többet kell dolgoznod, újra zajos lesz a család, nem lesz nyugtod, szomszédaid és munkatársaid kinevetnek, jövőre sem mehetsz külföldre és továbbra is kétkerekűn szaladgálhatsz a közértbe tejért, kenyérért. Neked másféle gazdagság adatik. Örök életre szóló öröm. Ne félj! – üzeni Isten. Majd én kárpótollak téged gyermeked mosolyával, kitárt karjával, mesédre figyelő arcával, a testvérekkel hancúrozás kacagásával, első szavak győzelmével, labda után igyekvő totyogásával. Esténként majd az öledbe ülök – mondja Isten – és simogathatod a fejem. Játszópajtásod leszek és várom, ahogy jobbról-balról megcsókolsz alvás előtt. Józsefem lehetsz! Gyermekekért felelős férfi, akinek, érdemes hazamennie, mert az ablakból lesem közeledtét.

Kettős igen szükséges a család boldogságához, kettős felelősség. Ehhez a gyönyörű gondolathoz mindkét ember megkapja az isteni bátortást: ne félj!

A család igenje

... a búzakébe öltözött szóke „kis anya” a Moszkva tégig utazott. Amint kilépett az ajtón, atléta termetű fiú szaladt elébe, gyöngéden átölelte, megcsókolta, s aztán kéz a kézben elindultak a mozgólépcső felé. Kell ez a kézfogás. Kell ez az egység. Nekik is meg a gyerekeknek is. Barna Lajos, a Fóti Gyermekváros egykori igazgatója így nyilatkozott Földes Anna riporternek: „Túl nagy az intézeti tapasztalatom ahhoz, hogy ne tudjam, a gyerekek a vér szerinti család a legjobb. Ennél egyelőre sehol sem tudnak alkalmasabbat kitalálni. Ezért vagyok válásellenes és ezért aggaszt a statisztika. Ezért fáj, ha azt látom, hogy a családi élet kereteinek lazulása a gyermeket fenyegeti. És ezért szeretem, ha az én négy gyermekem és a Fóton felnőtt fiatalok valamennyien szentségnek éreznék a családot.” (Nők Lapja, 1977. nov. 26.).

Férfi és nő egymásnak mondott igenje Egyházunk tanításában szentségi igen. A szentségben a véges szeretet, a törekeny jóság, Isten végtelen szeretetére és kikezdetlenül jóságára bízva magát. Ezért nincs félnivalónk. Boldogabb esztendőket kíván:

Hencz Ernő
plébános

gyermekei első hitoktatója, „papja”, aki szép életével, munkájával példát mutat gyermekeinek, akik általa megismerhetik már egész kicsi korban a mindeneket szerető Mennyei Atyát.

Ti, gyerekek, tanulmányozzátok Jézus életét és tanítását. Ő is gyerekként jött el közénk, hogy példát adjon nekünk. Amikor 12 évesen a jeruzsálemi híres tanítók megcsodálták ragyogó egyéniségét az ő iskolájukban szerették volna látni. Jézus szeretne minden gyermeknek barátja, játszótársa lenni. Bárcsak mindjobban átérznénk ezt, hiszen mi már tudjuk, hogy az egyszerű betlehemi gyermek, a Názáreti Jézus, a Királyok Királya.

Növekedjete ti is korban, kedvességben és bölcsességben. Ez a legszebb életcélja Isten minden gyermekének, nektek is.

Ti pedig, idősek, nagyapák és nagyanyák segítsétek figyelmes-séggel, szelídséggel, szerény munkáttal a családokat. Mi ugyan már „hazafelé” tartunk, de Krisztus Szent családjába szeretnénk egykor eljutni szereteteinkkel együtt.

Dr. Rátkai László
jáki tiszteletendő

Náraiért Egyesület

Nevünk már sok falubeli ember fülében cseng ismerősen. Három éve alakultunk, célunk nemes volt: szükségét éreztük, hogy felkaroljuk községünk kulturális, közösségi és szociális életét. A vágyakon túlléptünk, akartuk a jó irányú változtatást és tettünk is érte. 2008 előtt csak név nélkül és alkalmi jelleggel, azóta bejegyzett egyesületként, törvényesen működve, rendszeres programokkal jelentkezünk a lakosság felé. Jelenlegi tagságunk 13 fő. Mi mindannyian anyagi áldozatot is vállalunk működésünk érdekében, éves tagdíjat fizetünk, hogy a felmerülő költségeket fedezni tudjuk. Programjaink megvalósításához aktivistáinkon kívül anyagi támogatók is hozzájárultak. Reméljük, hogy a jövőben még többen lesznek! Álljon itt néhány példa az idén nyújtott programjainkból:

– Sárga Liliom Énekhar szakmai felkészülésének és fellépéseinek támogatása

– 2010. január 23. Egészségnap

– 2010. április 2. nyuszivárá kézműves foglalkozás

– 2010. május 29. Gyermek- és családi nap: erre a rendezvényünkre helyeztük a legnagyobb hangsúlyt az esztendőben. Fellépett nálunk a Holle anyó színház, a Piroska és a farkas című előadásukkal. Kreatív foglalkozást tartottak a Családsegítő munkatársai. Üstben főtt marhapörkölttel vendégteltük meg a gyerekeket. Tombolasorsolást tartottunk. Szendvicseket készítettünk.

– 2010. július 3. Falunap. Ez alkalomra vásároltunk egy nagyméretű, oldalfalakkal is rendelkező sátrat, melynek hasznát is vették a résztvevők a nagy melegben. Segítettünk megfőzni a falu pörköltjét.

– 2010. október 5. Óvodánk eszközállományát gazdagítottuk az óvónők megkerdezésével.

– 2010. november 12. Márton-napi játszóház: A Művelődési Házba hívtuk meg az érdeklődő gyermekeket. Mécsese-

ket, ablakdíszeket, lampionokat, gipszfigurákat készítettünk. Sütemény is készült közös erővel, melyből szerencsére semmi sem maradt.

– 2010. december 18. Adventi vásár: Meleg teával kínáltuk a dídergő vásárolókat.

– 2010. december 22–24. Szociálisan rászorulókat és az óvodások megajándékozása karácsonyi bejglivel.

– Kiadjuk a Közéleti Hírmondót, melyhez újabb szponzort is találtunk.

Kérjük, hogy jelenlétükkel ezután is tiszteljék meg rendezvényeinket! Kérjük, hogy segítsék tevékenységünket! Hívunk mindenkit, hogy csatlakozzon hozzánk! Olyan emberek jelentkezését várjuk, akik vállalják az önzetlen munkát, és ellenszolgáltatás nélkül, kifejezetten a közösség érdekében hajlandóak velünk együtt dolgozni. Mi is a családunktól csenjük el rá az időt, de ennyi áldozatot vállaltunk a falunkért. Többen többet tehetünk egymásért, újabb ötletekkel még színesebbé tehetjük a programválasztékunkat.

Köszönjük a támogatást: Nárai Község Önkormányzatának, Szilágyiné Pompor Vilma, Lóránth József, Hompsz Béla, Lóránth Csaba képviselőknek, Örvény Presszó és a Szabolcs családnak, Baganéni Fagyizóknak, Lóránth Zoltánnak, Péntek Lászlónak, Frank Gábornak és Frankné Tóth Mónikának, Tóth Antalnak, Nárai Tekézőnek, sok finom süteményt sütő hölgynek, mindenkinek, aki bármi módon segített és a felsorolásból kimaradt!

A 2010-es személyi jövedelemadónkból a Náraiért Egyesületet is támogathatjuk 1%-kal, adószám: 18899049-1-18. Kérjük, támogassa Ön is egyesületünket!

Ezúton kívánok minden tagunknak és a falu lakosságának eredményekben gazdag, boldog új esztendőt!

Marton Melinda
szervezőtitkár

Staféta

Az ősszel Kultéti Beatrix mutatkozott be rovatunkban. Ő az egyik osztálytársát szólította meg. Tőle kérdezek tehát. Ismerjük meg jobban Viszked Georginát! Kedves Gina! Számomra nem vagy teljesen ismeretlen lány. Körülbelül öt éves korodban találkoztam veled először, itt a Nárai oviban.

– Te hogy emlékszel az óvodás időszakodra?

– Szerettem ebbe az óvodába járni és az óvónők is kedvesek voltak.

– Azt is tudom, hogy most a felsőcsatári suliban tanulsz. Mit mondanál el az iskoládról? Milyen tanuló vagy? Barátok? Továbbtanulás?

– Szeretek ebben az iskolában tanulni, mert ez egy nemzetiségi suli és így más nemzetek szokásait is megismerhetem. Jó tanuló vagyok, hetedikbe járok. Sok barátom van, a legtöbb az iskolában, de iskolán kívül is vannak barátaim. A Horváth Boldizsár

Közgazdasági és Informatikai Szak-középiskolában szeretnék továbbtanulni.

– Testvéred? Nagyszüleid?

– A nagyszüleimmel együtt élünk és van egy testvérem, akit Adriánnak hívnak, ő is a felsőcsatári suliba jár, második osztályos.

– Mi a hobbid, mit csinálsz szívesen?

– Az egyik hobbim a tánc, Szombathelyre járok a Family Centerbe, Hip-hopra az Energy Dance Team-hez. A másik hobbim a kézilabda. Az iskolai csapatban játszom.

– Kinek adod a stafétát?

– Zernovác Rékának.

Marton Melinda

Karácsonyi Vásár Náraiban

Községünk Önkormányzata december 18-án rendezte meg – hagyományteremtő szándékkal – az első Náriai Karácsonyi Vásárt a Művelődési Ház és az Aranykapu Óvoda közötti téren. A vásárolók kilenc sátorban kínálták termékeiket. Karácsonyi díszeket Frankné Mónika, ékszereket, díszeket Gicziné Sarolta, bőrből készült dísztárgyakat Horváthné Zsuzsa, süteményt, kézműves termékeket Horváth Pál és felesége Marika, gyógyfüveket Nádor Hajnalka, karácsonyi díszeket az Aranykapu Óvoda dolgozói, Szabó Gyula mézet, Sunrider táplálék-kiegészítőket Szecsódiné Marianna árúsított. Mindezt kiegészítette a Náriaiért Egyesület jótékonyági sátra, melyben Marton Melinda és az egyesület tagjai adományokat osztottak. Forralt bort Stieber Tibor, birkapörköltet Lóránth József, langallót pedig Kovácsné Gyöngyi kínált. A karácsonyi

zenét Gábrriel András szolgáltatta. Az ünnepi hangulatot fokozta a Bozsodi Quartett karácsonyi zenékből álló koncertje, valamint a nárai fiatalok – kiegészülve a Sárgaliliom Énekkar tagjaival – meghitt műsora.

A nap a süteménysütő verseny zsűrizésével és a sütemények kóstolásával zárult. A versenyre tízen regisztráltak magukat, de sokan sütöttek még „versenyen kívül” is. A legfinomabb sütemény díját és az „Év süteménye” vándorserleget a Szülői Munkaközösség nyerte, míg a legszebb süteményért – a mézeskalácsból készült kicsinyített Náriaiért – Ásoné Jutka különdíjat kapott. A nyereményeket Németh Tamás polgármester adta át. A szurkoló közönség pedig az utolsó morzsáig tovább „zsűrizte” a süteményeket. A programokat összehangolta és vezette Tatai-Szabó Marcell.

A rendezvény tényleges összefogással valósult meg, a képviselőtestület tagjain kívül aktív, segítőkész lakosok is részt vállaltak a vásár sikeres lebonyolításában. A teljesség igénye nélkül: a sátrakat Hompasz Béla szállította, az összeszerelésüket közmunkások és a sportkör tagjai végezték Koltay István vezetésével, miután

Stubits László a hótól megtisztította a teret. A vásárolók a hideg és a hó ellenére kint tartottak, még akkor is, amikor a műsor sokakat a Művelődési Házba vonzott. Az ünnepi előadás szereplői számos próbán vettek részt, a színpad dekorációját is saját kezűleg készítették dr. Tatai-Szabó Kati vezetésével, aki egyben a műsort is rendezte.

Gyöngyi sütötte a számtalan langallót, Józsi főzte és osztotta a pörköltet, aminek elkészültébe még Márkus Klára, a Polgármesteri Hivatal új alkalmazottja is besegített. A legkisebbeket Rácz Tímea testfestéssel szépítette. És akkor még nem emlékeztünk meg a süteményeket sütő asszonyok, valamint az óvodások és szülei munkájáról.

Az önkormányzat jelentős összeggel támogatta a rendezvényt, mely reményeink szerint a jövőben is megrendezésre kerülhet, immár önköltséges alapon. A vásár elérte célját: bizonyítottuk, hogy sokan sokféle módon vagyunk képesek. Együttműködés

szefogással pedig egészen páratlan dolgokat tudunk létrehozni. Ki ebben, ki abban jó. Verset és mesét mondunk, zenélünk és éneklünk, díszítünk, építünk és szépítünk, süteményeket, langallót és pörköltet készítünk, ajándéktárgyakat fabrikálunk és a fagyos hidegben is lelkesedve árúsítunk. Igen, mindannyian tudunk hozzáadni valamit. A vásár megmutatta az összefogás erejét, amiben gyermektől az időskorúig, mindenki alkotóvá vált és büszke lehet arra, amit létrehozott.

Ezúton köszönjük minden résztvevőnek a segítségét és a munkáját, reméljük, hogy a közös készülődés során nemcsak egymást sikerült egy kicsit jobban megismerni, de talán az átlagos hétköznapokból is kiemelt minket a vásár és annak karácsonyi hangulata. Reményeink szerint a jövőben még több kiállítóval, érdeklődővel lesz lehetőségünk együtt készülni és hangolódni a karácsonyi ünnepekre. Békességben, egészségben és sikerekben bővelkedő új esztendő kívánunk Náriai minden lakójának!

Dr. Tatai-Szabó Miklós
alpolgármester

Téli programok a Művelődési Házban

2010. november 20-án mesedélutánra hívtam Nárai apraját és nagyját. A vártnál kicsit kevesebben jelentek meg, no de se baj, első alkalomhoz képest nem is volt ez olyan kevés. (Halkan jegyzem meg, hogy a Mikulásra ennél a számnál azért jóval többen voltak kíváncsiak, s habár ez a program is gyermekeknek való, a „Nagyszakállúnak” még mindig erősebb a vonzereje.) Kilenc felnőtt és tizenegy gyermek jött el a közös délutánra. A szülők – akik közreműködését nagyon megköszönöm – szebbnél szebb és tanulságos meséket olvastak fel. A verses mesék szinte életre keltek a bábok segítségével, s a fiatalság aktívan

kivette a részét az előadásból. A régi korokra emlékeztünk amikor diafilmet vetítettünk. Nagy izgalommal készültek a picik a vetítésre, s örömmel vettem tudomásul, hogy nem volt előtük ismeretlen a diavetítő. Előkerült mindenki kedvence: Az öreg néne őzikéje, a Sün Balázs, A török és a tehének, hallottuk a Holleanyó és Süsü a sárkány történetét. Természetesen a beígért forró kakaó és a foszlós kalács sem maradt el, kedvükre falatoztak a csemeték. Aki ott volt, jól érezte magát és remélem az idén is ellátogat majd a mesék délutánjára. Aki nem hiszi, járjon utána...

„...itt kopog, ott kopog, megérkezett a Mikulás hopp!”

Bizony, bizony. Ahogy minden évben, idén (vagyis tavaly) is célba ért a meghívó, amit a Mikulásnak írtunk. Elfogadta invitálásunkat és csomagokkal megrakva, krampusza oldalán megérkezett Náraiba, a Művelődési Házba. Rengeteg gyermek várta őt, nem is hittem volna, hogy ennyi kicsi, kisebb és legkisebb gyermek lakik a faluban. Az óvodások két remek kis színdarabbal örvendeztették meg a Mikulást és a közönséget, amit kedves óvó nénijük, Ildi néni tanított be nekik. Köszönjük szépen! Amíg vártuk az ősz szakállút, dalokat énekelünk és néhány bátor kisgyermek verset is mondott. Amint belépett a Mikulás, lett is nagy meghökkenés, ugyanis magával hozta segí-

tőtársát, a krampuszt is. De jó tudni, hogy ő egy jóságos, cukrot osztogató krampusz volt. Az öreg, kedves Mikulás megnézte az ovisok műsorát, szólt pár jó szót a kicsikhez és kiosztotta a csomagokat. Búcsúzóul kijelentette, hogy jövőre újra ellátogat hozzánk, ha hívjuk. De addig is mindig látó távcsövével év közben is szemmel tartja a gyermekeket.

2010. december 11-ére nagy szeretettel készültek a falu lakói. Az időseket ünnepeltük. Már hagyománnyá vált, hogy évente egy alkalommal összegyűlünk azért, hogy kifejezzük hálánkat, tiszteletünket, megbecsülésünket és szeretetünket azok iránt, akik hosszú, fáradságos munkában eltöltött évek után köztünk töltik megérdemelt nyugdíjas éveiket. Az ünnepi programot az Aranykapu óvodásai nyitották meg, s a legkisebbek szívet melengető műsora után a nagyobbak léptek színpadra, s adták át a szeretetüket versekben, dalokban. Mindhárom felkészítő óvónő munkáját köszönjük! A polgármester úr köszöntő szavai után Nadas Petra adta elő Petőfi Sándor: Arany Lacinak című meséjét. A Sárga Liliom Énekkartól erre az alkalomra összeállított dalokból hallhattunk egy csokorra valót. Majd Simon Jánosné, Annus néni szavalt el egy megható verset, A celli búcsút. Bámulatos. Ezt a verset Annus néni jó pár évtizeddel ezelőtt tanulta meg, s még a mai napig emlékszik erre a hosszú versre. Vendégeket is hív-

tunk erre az alkalomra, egy közeli falu nyugdíjas dalkörére esett a választásunk. A tápláni Gyöngyvirág Dalkör idős tagjai szívesen tettek eleget invitálásunknak, előadásuk csak emelte a jó hangulatot, többen velük együtt énekeltek. A talpalávalót a Power zenekar „húzta”, sokan táncrea perdültek az ismerős dallamok hallatán. Köszönjük az együttesnek a kiváló muzsikát. A mellékelt képek magukért beszélnek.

Nadas Nikolett
művelődésszervező

Karácsonytájt

December 18-án délután izgatottan tettem meg rövid utamat a Kultúrházba. Talpam alatt csendesen ropogott a friss hó. A környék is jóval csendesebbnek tűnt, hiszen a puha hótakaró a mindennapok megszokott zaját is tompítja. Izgatottságomnak forrása a karácsonyi műsorra való készülődés volt. Kisebb és korombeli társaimmal hetek óta készültünk erre a napra, hogy megörvendeztethessük községünk lakóit szerény méretű, de annál szeretetteljesebb szívvel előadott műsorunkkal. Már délelőtt is látható volt, délután pedig még nagyszerűbb látványt nyújtott a Kultúrház előtti, ideiglenes „térén” szorgos kezek által kialakított piacterünk, mely a hideg ellenére is csalogatónak tűnt számomra. Az egyszerű fabódék már várták a lelkes eladókat és kíváncsi vásárlóikat. Miközben műsorunk utolsó próbájának ejtettük szerét, kíváncsian pillantottam ki újra meg újra az ablakon, vajon érkeznek-e az árusok és az érdeklődők. Amint befejeztük a próbát, hazamentem, hogy ünneplőbe öltözve térjek vissza az akkorra az utolsó széki megtelt Kultúr-

házba, mely előtt – nem túlzás azt mondani – zsúfolásig megteltek a piacosok asztalai. A bejárat előtt már a birkapörkölt illata is terjedni kezdett, fokozva ezzel a helyszínre érkezettek kíváncsiságát nem csak a rájuk váró lelki öröm után, de a kulináris élvezetek iránt is.

A Bozsodi Quartett ünnepi koncertje finoman ráhangolta az összegyűlteket lelkét társaim ünnepi műsorára, mely reményeink szerint minden jelenlévőnek örömet szerzett, és általuk otthonukba is eljutott a karácsonyi hangulat meghittsége. Kedves műsorunk után következett a lelkes háziasszonyok és bizonyára urak által elkészített finomságok bemutatása és zsűrizése. Ha lehet ilyet mondani, ezzel már túl is csordultak az örömök ezen az estén. Hiszen megkaphattunk mindent, mi szem-szájnak ingere, és a léleknek is örömet és nemes elragadtatást jelenthet. A vásár változatossága, a koncert kitűnősége, a műsor melegsége, az elfogyasztott forró pörkölt és a felkínált finom falatok mind azt tanúsítják, hogy közösségünk szomjazza az efféle élményeket, és jövőre is hasonló vigalomra tart igényt.

Szilágyi Ákos

Felhívás

Őszi bemutatkozásomban említettem, hogy szeretnék egy gyermekmegőrzőt létrehozni itt a Művelődési Házban. Ez megvalósulni látszik, amennyiben a náraiban élő anyukák és apukák erre igényt tartanának. A megőrzőben kisgyermekünket hagyhatnánk pár órára, amíg például aerobik edzés, hastánc, vagy bármi más elfoglalt-

ságunk van. Ez lehet délelőtti vagy délutáni elfoglaltság is. A Művelődési Házban kialakítanánk egy kisebb helyiséget, ahol játszóházat tudunk berendezni. Szerintem két és fél, hároméves kortól (megbeszélés alapján) tudnánk felügyelni a gyerekekre, vagy pedagógus, vagy egy kedves nagymama személyében. Mindez attól függ, van-e rá igény, amit most szeretnék felmérni. Kérném azokat a szülőket, akik úgy gondolják érdekelné őket ez lehetőség, jelezzék felém a 94/814-924, vagy 03/70-327-8004-es telefonokon. Tisztelettel:

Giczi Gáborné

Sport hírek – Labdarúgás

A megyei III. osztályban szereplő labdarúgócsapatunk a 10. helyen zárta az őszi szezont 3 győzelem, 2 döntetlen és 7 vereséggel. Helyel-közzel jó mérkőzéseket játszottunk és egy kicsit több rutinnal előrébb is végezhetünk volna. Az idei esztendőben szeretnénk 5-6 játékost igazolni a csapat megerősítésére és lehetőség szerint fiatal játékosokra gondolunk. A pályák körüli munkálatokat az árkok kiásásával, a kerítés és a kispadok megcsinálásával, valamint a hátsó labdafogó tartó felállításával folytatjuk. A 2011. évi bérletek 4000 forintért Hegedűs Lászlónál a Mini Presszóban megvásárolhatók. Várjuk továbbá a támogatóinkat és a szurkolóinkat. Sportbaráti üdvözléssel:

Koltay István
sportkör elnök

2010. évi anyakönyvi események

Akiket szeretettel köszöntünk:

Bauer Csaba és Korpics Erika ikerlányai Hanna és Dóra
Bozsodi Tamás és Pfaff Rita fia Máté
Szaller Róbert és Zernovác Mónika lánya Roxána
Bicsák Attila és Luif Zsuzsanna lánya Nóra
Németh Roland és Iván Zsuzsanna fia Adrián
Vörös Péter és Varga Laura fia Kornél
Bajzek Gábor és Cséve Andrea fia Domonkos
Laczi Gábor és Nagy Barbara fia Márk
Miltényi Gábor és Pusker Judit fia Attila
Takács Roland és Völgyi Viktória fia Benjámin
Kovács Bertold és Király Marietta fia Dániel
Takács Jácint és Szélesi Ildikó lánya Hanna
Meskó Gábor és Ince-Nagy Eszter fia Péter
Kovács Károly és Horváth Ildikó fia Máté
Kovács Gábor és Szabó Eszter lánya Laura

Akiknek gratulálunk:

Moór Andrea és Takács László
Skultéti Dóra és Jobbágyi János
Hegedűs Eszter és Lóránth Árpád
Koltai Renáta és Németh Péter

Akiktől búcsúzunk:

Devecseri József (élt 78 évet)
Pék Jánosné szül.: Babolcs Teréz (élt 85 évet)
Kolonits Józsefné szül.: Péntek Erzsébet (élt 78 évet)
özv. Völgyi Imréné szül.: Skultéty Anna (élt 81 évet)
Hodászi Mária (élt 89 évet)
Zernováczné Máté Ildikó (élt 43 évet)
Dr. Gyimesi József (élt 89 évet)
ifj. Lóránth Miklós (élt 33 évet)
özv. Németh Ivánné szül.: Cseri Márta (élt 82 évet)

Molnárné Németh Emma

Megbízható pénzügyi társ!

1 Évesek Lettünk!

Betétlekötési Akció Hosszabbítás!

7,25%

**Költségmentesen 3-6 hónapos
lekötés esetén**

EBKM: 7,25%-7,41%

Az akció visszavonásig érvényes!

9797 Nári, Petöfi Sándor u. 39. Tel: 94/312-380

Jelen hirdetés a Takarékszövetkezet részéről nem minősül ajánlattételnek,
célja kizárólag a figyelem felkeltése

Nyitva tartás:

Hétfő: 7.30-15.40 Kedd: 7.30-15.40

Szerda: 10.00-18.10 Csütörtök: 7.30-15.40 Péntek: 7.30-13.00

Kovács Ramóna: Emléke

Kis falusi színház,
kis falusi színház
az álmom,
az álmom.

Ott játszanék én hát,
ott játszanék én hát
a télen,
a nyáron.

Csak oda eljárna,
csak oda eljárna
nagyapám,
nagyanyám.

Ott lenne az élet,
ott lenne az élet
iskolám,
iskolám.

Sírnak már a nyárfák,
sírnak már a nyárfák
a szélben,
a szélben.

Sírok én is velük,
sírok én is velük
a télben,
a télben.

Jönne már kikelet,
jönne már kikelet
s szél nem fú,
szél nem fú.

Elszállna hát akkor,
elszállna hát akkor
minden bú,
minden bú.

2008.05.08.